

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja viranhaltijat,

On hyvä, että ikäihmisten päivätoiminnasta käydään keskustelua ja että kaikki mahdolliset ratkaisut ovat edelleenkin auki.

En ryhdy toistelevaan Keskustan jo aikaisemmin esittämää kritiikkiä etäpäivätoimintaa kohtaan. Se ei yksinkertaisesti ole järkevää ja olen ymmärtänyt, että tästä vallitsee melkoinen yksimielisyys. Yksikään aikaisemmin AH käsitellyistä vaihtoehtoista 2A-2C ei sellaisenaan ole toimiva eikä hyväksyttävä. 2C on vaihtoehtoista lähimpänä Keskustan kannattamaa järjestelyä, mutta ei riittävä. Tutkimusten mukaan kuntouttavaa ja ennaltaehkäisevää päivätoimintaa tulee lisätä eikä vähentää. Toimintaa ei voi korvata etätoiminnalla, mutta etätoiminnalla voidaan mahdollisesti täydentää kasvokkain tapahtuvaa toimintaa. Palveluverkkoa (toimipisteet) ei tule supistaa.

Evästyksenä jatkovalmisteluun esitän Keskustan ryhmän puolesta seuraavat tarkennukset:

- 1) Päivätoiminnan kestossa on huomioitava yksilölliset erot. Suurimmalle osalle toiminnan on oltava **kokopäiväistä** – 3 tunnin rävellykset eivät suurimmalle osalle toimi. Omaisistaan huolehtivien on saatava hetki hengähtää ja hoitaa omia asioita. Tämä on tärkeä osa ikäihmisten päivätoiminnan merkitystä. Mutta voi hyvin olla, että osa asiakkaista on jo niin heikossa kunnossa, että lyhyempikin aika on riittävä. Yksilölliset tarpeet on huomioitava.
- 2) Päivätoimintaan kuuluu välttämättömänä **lounas**. Emme ymmärrä, kuinka on voitu edes ehdottaa 3h päivätoimintaa ilman lounasta ja samalla vähentää toimipisteitä niin, että joillain asiakkailla saattaa mennä 3h päivätoimintaan pääsyssä pelkkiin kuljetuksiin 2 tuntia – ilman ruokaa.
- 3) **Palveluverkkoa** – päivätoiminnan pisteitä - ei tule vähentää.
- 4) Päivätoiminnan **kustannukset** – nykyisessä mallissa – on selvitettävä läpinäkyvästi. Esimerkiksi tilavuokrissa, jos viikossa on yksi päivätoimintapäivä, tulee vuokratkustannuksista jyvittää päivätoimintaa vain yksi päivä (eikä koko viikkoa). Vaikuttaa järjenvastaiselta, että ikäihmisten päivätoiminnan kustannus olisi lähellä ympärivuorokautisen hoidon kustannuksia. Lasku- tai jyvitysvirheitä. Nämä on selvitettävä ja korjattava. Valtuutetuille jaetusta taustamateriaalista on mahdoton nähdä ja vertailla eri vaihtoehtojen kustannuksia.
- 5) **THL:n suositusten** mukaan ikäihmisten päivätoimintaa tulisi lisätä. Pirha kuitenkin esittää vähentämistä. Tämäkin on järjenvastaista. Esitämme, että Pirha noudattaisi THL:n suosituksia. **Vanhusneuvoston lausunnossa** on myös hienosti nostettu tämä esiin. Vanhusneuvoston lausuntoa on muutoinkin hyödynnettävä. Muilla HVA:lla (esim. Varha) päivätoimintaa on lisätty. Otettava sieltä mallia.
- 6) Päivätoiminnan **myöntämiskriteerit** on otettava uudelleenarvointiin. On nurinkurista, että vain kaikkein huonoimmassa kunnossa olevat vanhukset pääsevät päivätoimintaan. Kyllä myös ne, jotka vielä sinnittelevät itsekseen, tarvitsevat sosiaalista kanssakäymistä, joka ylläpitää kuntoa ja pärjäämistä – jos ryhmä koko on suurempi, kustannukset/asiakas pienenevät. Tällä olisi myös positiivinen taloudellinen vaikutus.
- 7) **Jaksotus** – ajatus siitä, että toimintaa voitaisiin tarjota 3 kk jaksoissa, ei ole kestävä. Asiakkaat eivät ole niin hyväkuntoisia, eikä 3kk aikana kuntoutuminen voi olla niin käännteentekevää, että siihen voisi jakson jälkeen tulla tauko.

- 8) **Kesätauko** – Olemme saaneet paljon palautetta, että kesätauko on harmillinen. Meille valtuustoon kesätauko esitettiin joulukuussa ikään kuin normaalina, joka vuotisena asiana. Näin ei kuitenkaan ole. Ja jos asia olisi esitetty toisin, olisimme varmasti tätä vastaan jo kapinoineet. Kesätaukoa ei tulisi olla lainkaan, mutta jos tämä on mahdotonta tässä vaiheessa järjestää, tulisi sen joka tapauksessa olla lyhyempi.
- 9) Keskusta ei halua sulkea kokonaan pois mahdollisuutta hyödyntää modernia teknologia (digi/etä) kunhan sillä ei pyritä korvaamaan kasvokkaista päivätoimintaa. **Etää/digiä voidaan soveltaa täydentävästi.**

Lisäksi on tärkeätä jo tässä vaiheessa tietää, miten kasvavat kustannukset katetaan. Tähän on mahdoton ottaa kantaa käytettävissä olleen aineiston perusteella. Valtuutettujen (ja aluehallituksen) olisi tiedettävä ennen päätöksentekoa, että kuinka kustannukset on tarkoitus kattaa, sillä tällä saattaa olla vaikutusta ratkaisuun. Ainakaan vain asiakasmaksujen korotuksilla kustannuksia ei voida kattaa.